

„DZIENNIKA POLSKIEGO.“

DEPESE

telegraficzne i telefoniczne.
Mianowania.

Wiedeń 7 grudnia. *Wiener Zeitung* ogłasza: Minister sprawiedliwości zamianował adwokatami sądowymi auskultantów: Eugenjusza Geistera dla Usrzyk i Klemensa Gw. zdeckiego dla Herodunki.

Rzym 7 stycznia. Papież udał się wczoraj o godz. 5 po południu na nabożeństwo ku czci Zbawiciela, do kościoła św. Piotra. W świątyni znajdowało się przeszło 20.000 osób. Papież, który przybył w otoczeniu 20 kardynałów, witano z nieopisanym zapalem. Skoro papież przybył, zaintonowano *Te Deum*. Po udzieleniu błogosławieństwa, udał się papież o godz. kwadrans na 6 z powrotem do swoich apartamentów. — Tymu żegnany go owacyjnie.

Weimar 7 stycznia. Złożenie zwłok w księża weimarskiego na wieczny spoczynek, odbędzie się w piątek.

Lizbona 7 stycznia. Przeznaczono do Laurezo-Marquez pulki odpłynęły wczoraj. **Bruksela** 7 stycznia. Parowiec „Sudan“, który miał odbywać służbę nawigacyjną na Congo, zatonął przed przybyciem do miejsca przeznaczenia. 10 osób utraciło życie.

San Francisco 7 stycznia. Wiadomość dzienników, jakoby podczas zatonięcia okrętu „Jaguar“ 40 osób utraciło życie, nie potwierdza się. Tylko jedna osoba utonąła.

Wybory do rady państwa.

(Telegram „Dziennika Polskiego“).

Tryest 7 stycznia. Przy wczorajszym ścisłym wyborze z kurji ogólnej zwyciężył włosko-narodowy kandydat Hortis, przeciw słowiańsko-narodowemu kandydatowi Ribarowi. Agitacja była bardzo ożywiona. Policja była zmuszona kilkakrotnie interweniować. Z powodu nadużyć wyborczych aresztowano 51 osób.

Powstanie Bokserów w Chinach.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Londyn 7 stycznia. Do tutejszych dzienników donoszą z Pekinu, że rząd chiński polecił swemu posłowi w Petersburgu, aby poczynił kroki w sprawie zawarcia traktatu z Rosją. Zdaniem dzienników z tego można wnioskować, że Rosja wycofa się z koncertu mocarstw europejskich, skoro zostaną spełnione jej obecne żądania.

Pekin 7 stycznia. Lihungczang zachorował znowu bardzo poważnie.

„DZIENNIK POLSKI“
kosztuje miesięcznie

1 zł. we Lwowie,
1 zł. 25 na prowincji.

KRONIKA.

Djarusz lwowski.
Poniedziałek 7 stycznia.
Powszechne wykłady uniwersyteckie: Szkoła im. Mickiewicza (Teatrna 15) godz. 7—8 wieczorem, dr. Z. Próchnicki: „Konstytucja austriacka w porównaniu z konstytucjami innych państw europejskich“. — Muzeum botaniczne uniwersyteckiego (ul. św. Mikołaja 4) godz. 7—8 wieczorem, dr. M. Schoenhet: „O odtwarzaniu się roślin“ (z demonstracjami) — Sala ratuszowa godz. 5—6 po południu, prof. Uniw. Jagiell. dr. W. Ciermak: „Dzieje kobiety polskiej“.

Teatr miejski: „Zaczarowane kolo“, baśni dramatyczna. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz. Poniedziałek (7): Walentego. Wschód słońca o godzinie 7 minut 58 zachód o godzinie 4 m. 17.

Linja telefoniczna pomiędzy Lwowem a Wiedniem znów przerwana.

Mianowania. Wydział krajowy zamianował zastępcę dyrektora biura technicznego drogowego, Władysława Szyszakowskiego, dyrektorem tegoż biura, a starszego inżyniera Kazimierza Jankowskiego zastępcę dyrektora tegoż biura. — Dotychczasowy dyrektor biura, Gustaw Reutt, został na własną prośbę z powodu słabości przeniesiony w stan spoczynku.

Kasyno urzędnicze. Rok minął od czasu, gdy kilku urzędników sądowych podjęło myśl utworzenia kasyna, przeznaczonego ściśle dla sfery urzędniczej. Myśl swą przybliżyli w czyn i ze skromnych związków powstało Towarzystwo, liczące już obecnie przeszło 200 członków. Początkowo mieszczono się w skromnym lokalu przy ul. Kościuszki, obecnie jednak, gdy liczba członków i fundusze znacząco zaczęły, wynajęto lokal w gmachu skarbowym po Towarzystwo muzyczne i tam kasy-

no przeniesiono. Wczoraj w południe odbyło się poświęcenie nowej siedziby. Poświęcenia dokonał ks. arcybiskup Issakowicz, który też w podniosłych słowach do zebranych na uroczystość członków przemówił. Po odpowiedzi prezesa rady Osady i odpiewaniu kantaty Mendelsolna przez „Echo“, nastąpiła skromna uczta. Podczas niej wzniesiono kilka toastów, przepłatanych śpiewami „Echa“ i muzyką kapeli wojskowej, między innymi prezydent Malachowski, jako gospodarz miasta, powitał nowo zawiązane Towarzystwo i pil na jego pomysłowość.

Bawiono się wesoło i ochoczo aż do godziny 4 popoł., tem bardziej, że wszyscy czuli się jak u siebie, bo byli „sami swoi“. Wśród tych „samiych swoich“ zaś nie brakło i „złotokolnierców“ jak pp. Mauthnera, star. rady Misinińskiego, Łuczkiwicza, Dorozewskiego, Wereszczyskiego i w. i.

Oplatek na „Strzelnicę“. Jak rok rocznicę, tak i tego roku uroczystość obchodzona na „Strzelnicę“ święto Bożego Narodzenia tradycyjnym „oplatkiem“. Oplatek ten zgromadził w sali „Strzelnicy“ przeszło 80 osób. Szereg przemówień rozpoczął wiceprezydent Michalski, toastując na cześć i pomysłowość solidarnego miłośnika lwowskiego. Po nim zabrał głos drugi wiceprezydent p. Gucheński, wznosząc toast na cześć prezesa Malachowskiego.

W dalszym ciągu przemawiali prezydent Malachowski, Getritz, Krach itd. Najmiejście fortunem było przemówienie p. Niemczyńskiego, który omawiając stosunek inteligencji do mieszczaństwa, aż nadto dowodnie przekonał słuchaczy, iż nigdy politykiem nie był i nie będzie. To już trudno...

Poszczególne przemówienia przepłatanio kolumnami. Przy serdecznej pogadance wesoło spędzono czas do godz. 3 po południu, poczem wszyscy rozeszli się pod wrażeniem miłej i serdecznej spędzonych chwil.

Ruch wyborczy. Dnia 20 bm. odbędzie się wybory do rady państwa z większych posiadłości. We wszystkich prawie okręgach kandydatury ponownie dotychczasowi posłowie i będą zapewne ponownie wybrani. W trzech tylko okręgach wynik wyboru nie jest pewnym: Żółkiew-Rawa-Sokal w miejscu prof. Józefa Milewskiego, który z powodu choroby tym razem o mandat się nie ubiega, — dalej Nowy Sącz-Jasło-Grybów-Limanowa-N. Targ-Granic, gdzie dotychczasowy poseł dr. Piłiński nie kandyduje i wreszcie Bochnia-Wieliczka-Podgórze-Pilno, gdzie prócz dotychczasowego posła Popowskiego postawiono kandydaturę także prof. Antoniego Górskiego.

W żółkiewskim stają aż trzech kandydatów: prof. Starzyński ze Lwowa, dr. Dułęba Wład. i dr. August Sokolowski. Mówią nam, że obywatelstwo pragnie wybrać p. Władysława Gniewosza z Kontów. Zebranie, które odbyło się 31 zm. nie oświadczyło się za żadnym z kandydatów, przybyło bowiem na to zgromadzenie zaledwie 12 wyborców.

W nowosądeckim stają jako kandydat b. poseł z wielkiej własności krakowiek dr. Piotr Górski. Część obywatelstwa tamtejszego stawia kandydaturę prezesa sądu w N. Sączu p. Kostki. Pomiędzy nimi dwoma rozegra się tedy walka wyborcza, podobnie jak w bocheńskim między p. Popowskim a Antonim Górskim.

Otrzymujemy dwa następujące pisma:
„Mamy zaszczyt zaprosić Szanownych panów wyborców większej własności dawnego obwodu kolomyjskiego na zgromadzenie przedwyborcze dnia 14 stycznia br. o godzinie 5 po południu w sali rady powiatowej kolomyjskiej. *Ludomir Cieński, Stefan Moysa, Roman Pusyna*“.

„Przedwyborcze zgromadzenie większej posiadłości okręgu Brzeżany-Przemysły-Podhajce odbędzie się 10 stycznia w brzeżańskim radzie powiatowej o godzinie 11 rano, na które wyborców i kandydatów zapraszamy. *Lityński, Traczewski, Wybranowski*“.

Kwestia zasadnicza. Zdarza się często, że wśród jakichś rozruchów ulicznych, wywołanych najczęściej przez agitatorów socjalistycznych, padają ofiarą rozruchanej gawiedzi szyby zwłaszcza w mieszczankach najniebezpieczniejszych w świecie ludzi. Wtedy zawsze wylania się pytanie: kto właściwie ma ponieść koszt tej „zabawy ludu“? Gospodarz wzbrania się je ponieść i całkiem słusznie. Placi on grube — jak np. we Lwowie — podatki państwowe i gminne w tym celu, aby miał gwarantowane bezpieczeństwo osoby i mienia, zatem ten, kto nie spełnił swych obowiązków i gwarancji nie dotrzymał, powinien ponieść wynikłe stąd straty dla podającego obywatela. Tem mniej może być mowa o tem, ażeby wydatki na wstawienie nowych szyb w mieszczanku ponosił lokator, opłacający oprócz rozmaitych podatków na zabezpieczenie swego życia i mienia, podatek czynszowy. Więc kto? Gmina, czy c. k. rząd? Odpowiadamy, że np. we Lwowie stanowczo c. k. rząd, on bowiem utrzymuje tutaj państwową straż bezpieczeństwa, i w dodatku zabiera od gminy znaczne na te cele subwencje roczne. Uwagi te nasuwa nam fakt następujący: W dniu wyborów z kurji V we Lwowie, 13 grudnia, gromada wyrostków hulala — jak wiadomo — bezkarnie po ulicy Kopernika i pomiędzy mnóstwem innych okien, wylukła szyby w biurze technicznym dla wodociągów i instalacji elektrycznych krajowego towarzystwa „Perkuna“ pod l. 18. Wobec tegoż zarząd „Perkuna“ nie mogąc, zupełnie słusznie, domagać się od właściciela kamienicy zwrotu kosztów za szkodzone szyby, wniosł do rządu podanie o odszkodowanie. Ciekawymi bardzo, jak c. k. fiskus odpowie na to? Wszelako w razie odmowy, pozostanie „Perkuna“, względnie właścicielowi tego domu, otwarta droga skargi do instancji sądowych, na którą bezwarunkowo wstąpić powinien, choćby dla zasadniczego uznania następstw w wypadkach tego rodzaju.

Handel żywym towarem. Do dwu 17-letnich dziewcząt Zofii Szostakowej i Pauliny Żurawskiej, zamieszkałych przy rodzicach przy ulicy Sadownickiej we Lwowie, przypieczęcił się przed dwoma dniami na ulicy Grodeckiej żyd, Major Leib Federbursch z Rawy i namawiał je, aby z nim pojechały do Rawy, a on im tam da dobrą posadę. Dziewczeta zgodziły się na propozycję i obiecały pojechać. Dla ostrożności kazal im Federbursch przyjąć do dworcze Kleparów, a gdy się tam jawiły, kupił im bilety i zawiózł do Rawy, gdzie umieścił je w domu publicznym Toni Singerowej. Atoli dziewczęta widząc, gdzie się znajdują, udały się do urzędu gminnego i zażądały odstawienia ich do Lwowa. Tak się też stało. Na podstawie korespondencji, znalezionej przy Federburschu, przekonano się, że istotnie on trudni się wywozem dziewcząt i osadzono go w koźce.

Rozprawa karna przeciw radykałowi ruskiemu Budzynowskiemu, o rozmaite w czasie agitacji wyborczej do parlamentu występki, wykroczenia i zbrodnie majestatu, wyznaczona została na 20 bm. Do przeprowadzenia rozprawy delegowany został lwowski sąd karny a rozprawę prowadzić będzie radca Swaryczewski.

Pomoc lekarska dla robotników. Zarząd zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicji i Bukowiny we Lwowie, poruczył funkcje lekarza zakładowego p. drowi Bronisławowi Skalkowskiemu, który ordynuje w biurze zakładu przy ul. Brzajewskiej l. 16 codziennie, z wyjątkiem świąt i niedziel od godziny 12 do 1 w południe i udziela pomocy lekarskiej tym robotnikom uszkodzonym wskutek wypadków w przedsiębiorstwach i fabrykach, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków, którzy bądź to nie należeli wcale do kas chorych, bądź też utracili (po 20 tygodniach choroby) prawo żądania opieki lekarskiej od właściwej kasy chorych.

Wypadek przy pracy. W remizie centralnej stacji elektrycznej zaszło wczoraj przedpołudniem smutny wypadek. Około ustawiania nowej maszyny zajęty monter z Wiednia, Berthold Christ, dotknął się nierozważnie — jak przypuszczają — przewodu elektrycznego i spadł na ziemię z wysokości półtora metrowej. Upadek sam byłby nie tyle niebezpieczny, gdyby Christ nie był upadł głową na konewkę żelazną, obreżną okutą. Obreż ta przecięła Chrystowi skórę na głowie na 20 cm. długości. Biedaka, opatrzonego wprost przez pogotowie stacji ratunkowej, odwieziono do szpitala.

Samobójstwo. W straszny sposób dokonał samobójstwa sierżant pułku pionierów, stacjonowanego w Tryjeście, Michał Tiringer. Włożył on sobie w usta nabój dynamitowy i podpalił go. Nabój eksplodował i rozzerwał głowę samobójcy w drobne szczątki, a nadto oderwał prawą rękę od tułowia. Przyczyną samobójstwa była obawa przed karą, za kradzież pieniędzy pułkowych.

Oszukańczy dyrektorem serbskiej kapeli, który sprzeniewierzył 20 k, na szkodę swej „society“, jest nie p. Kurutz, lecz p. Antoni Heller. — Pierwszy, którego nazwisko podał enegadny raport policji w niewłaściwym oświadczeniu, jest nie dyrektorem kapeli, lecz tylko śpiewakiem i on to właśnie oskarżył był na inspekcji policji nieuczciwego kapelmistrza.

Cenny dar dla Sienkiewicza. Cenny dar otrzymał Henryk Sienkiewicz z okolic, których dzieje przypominał mistrzowskiem piórem w trylogii. P. Jan Jodko z Bębnowki, nadesłał na rece redaktora *Stowa* p. M. Godlewskiego, przy ścisłej skreślonym liście drogiego artystycznego, godny Sienkiewicza. Jest to róg myśliwski i kości słoniowej, i przesłanie rzeźbiony. Nasadę rogu trzyma w zębach dzik rozwścieklony; dalej idą sceny myśliwskie: z jednej strony os „zanie dzika, z drugiej jelenia przez psy myśliwskie, obie wyrzeźbione doskonale *en relief*. Na ornamentacji, na stronie wkleślej rogu, widnieje herb polski, nad nim liczba 1697; na stronie wypukłej zaś portret Fryderyka Augusta; nad nim korona królewska i insygnia władzy monarchiej, pod nim strzebiły i w ogóle broń myśliwska. Róg posiada wysoką wartość artystyczną i archeologiczną, a portret królewski i insygnia pozwalają się domyślać, że był niegdyś własnością króla.

Transporty skazańców. Z powodu wielkiego ruchu kolejowego w kierunku wschodnim do Syberji, wyszła aresztantów została wstrzymana, a co za tem idzie w więzieniach państwowych zgromadziło się dużo więźniów. Obecnie główny zarząd więzień zawiadamia tutejsze koleje, aby do 1 marca były przygotowane w zupełnym porządku wagony aresztanckie, potrzebne do przyszłych transportów.

Morderstwo i samobójstwo. Na sam Nowy Rok wydarzyło się w Wiedniu w Praterze morderstwo. Monter Uhal Glatter zamordował strażem z rewolweru swą kochankę, a następnie sam siebie życie odebrał. Mieszkał on z niejaką Elżbietą Wargą; ostatnimi czasy Glatter był bez zajęcia, kochanka musiała więc pracować na oboje. Nie przeszkadzało to Glatterowi utrzymywać stosunek miłosny jeszcze z inną dziewczyną, i ta właśnie padła z jego rąk. Kto ona, niewiadomo na razie; tyle tylko pewne, że się nazywa Marja. Śmierć dwojga młodych nastąpiła zdaje się z wspólnym porozumieniem. W kieszeni Glattera znaleziono cztery listy: do kwiecistki Wargi, drugi do matki Glattera w Weidenau i dwa do przyjaciół.

Z kraju.

Sołotwina. (Więści Sienkiewiczowskie). Dnia 31 grudnia z r. urządziło Towarzystwo muzyczne w Solotwini, pow. horodzieński, na cześć Sienkiewicza wieczór muzyczno-wokalny. Staraniem pp. Kaluż. i dra Sell. wypadł wieczór ten świetnie. Gra p. Kaluż., w której się przejawia umiejętność i głębokie uczucie zdumiewała słuchaczy. Śliczny głos p. L. i A. Hod. zachwycał wszystkich, to też obdarzono je hucznymi oklaskami. Zastępować tuż na uwagę gra p. S. i dra S. Chór odpiewał nader udatnie kilka utworów. Przyczyną też trzeba zasłużyć p. G. v. K., który chociaż cudzoziemiec, krótko bawiący u nas, przyczynił się czynem i słowem do upiększenia wieczorku. Nader miłe wspomnienie wyniosła ze sobą obecna publiczność.

Humorystyczny kalendarz „Smigusa“ na r. 1901, ozdobiony kolorowymi ilustracjami, a oznaczający się bogatą częścią literacką, oraz wyczerpującym działem informacyjnym — mogą nabywać p. numeratorem „Dziennika Polskiego“ po wyjątkowo zniżonej cenie 35 ct. (70 hal.) (wraz z przesyłką pocztową). Kieszonkowy kalendarzyk „Smigusa“ 15 ct. (30 hal.).

Colosseum teatr rozmaiłości, pod dyrekcją Ernesta Thorna przygotował na Nowy Rok nader bogaty i urozmaicony program: Trupa Grigory z jegoimi ikaryjskimi igrzyskami. Trupa Stojanow śpiewacy i tancerze rosyjscy. Robert Nickel, humorysta i komik. Trupa Bairoth's, angielska pantomina. Hermanas de Castilla, taniec hiszpański i koncert dzwonkowy. The Thornin's, ekcentrycy. J. Garcia, przedstawiciel sylwetek. Trupa Anasta, scena komedia w restauracji. Mst Marcello, żongler z asystentką komizną. Matylda Buchwald, komizna charakter transformacyjna. W niedzielę i święta dwa przedstawienia. Co piątku High-Life przedstawienie. Ceny niepodwyższone. — Bilety wzniesią się do nabycia w biurze dzienników p. Ploha, ulica Karola Ludwika l. 9.

Zmarli.
Elżbieta Szczepkowska, właścicielka dóbr, zmarła we Lwowie w 86 r. życia.
We Lwowie zmarł w 73 r. życia Konstanty Należ z Zawirski, lekarz praktykujący.
W Zbarażu zmarł Antoni Ochrymowicz, byłwał tamtejszy i urzędnik sądu powiatowego.

Notatki literackie i artystyczne.
Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Jutro we wtorek „Marta“, czyli „Kiermasz w Ryszmondzie“, opera w 4 aktach W. Flotowa.
W środę po raz pierwszy „Blagierzy“, komedia w 4 aktach Michała Baluckiego.
We czwartek „Blagierzy“, komedia w 4 aktach M. Baluckiego.
W piątek po raz pierwszy „Sobótka“, sztuka w 4 aktach Herm. Sudermana.

Koncert J. Sliwińskiego. Obszerniejsze sprawozdanie z wczorajszej biesiady artystycznej, którą ten znakomity pianista ogłosił naszym melomanom w sali „Domu narodowego“, odkładamy dla braku miejsca do jutra. W tej chwili zaznaczymy jedynie, że saln była przepelniona, a sukces artystyczny koncertarta był wprost olbrzymi.

Koncert Burmestra, słynnego skrzypka, którego pisma zagraniczne nazywają „Paganini redivivus“, odbędzie się dziś wieczorem w sali Domu narodowego. Będzie to jedyny występ tego artysty we Lwowie. W koncercie weźmie współdziałal pianista berliński p. Mayer-Mahr.

Teatr krakowski ma w najbliższym czasie wystawić fantazję dramatyczną w 5 aktach Kazimierza Tetmajera, pt. „Zawisza Czarny“, komedję historyczną w 3 aktach St. Rossowskiego pt. „Nawojka“ i dramat poetyczny Andrzeja Niemojowskiego pt. „Rokita“.

Kotendy w układzie Galla, Haydena itd., wykonała wczoraj „Dwunastka“ w kościele archidiecejalnym w czasie mszy św., zwaną dwunastkową „Przeładowa prawa i administracji“ z rzb., wychodzący pod redakcją prof. dra Ernesta Tilla, wyszedł zeszły l. z r. 1901.

„Nadzieja“ — *Gazeta losowań*, jedynie polskie wydawnictwo, rugujące skutecznie wiedeńskie *Mercury* i *Anzeigery* z domów polskich, wychodzi od lat 16 we Lwowie nakładem domu bankowego A. Schellenberga i Syna. Jak lat poprzednich, tak i tym razem, dołącza *Nadzieja* do numeru noworocznego: „Ogólny przegląd losowań“, zawierający dokładny wykaz wszystkich dotychczas wyciągniętych, a nie podjętych jeszcze losów i papierów wartościowych, tak krajowych, jak i zagranicznych — oraz „Kalendarzyk kieszonkowy“, z datami ciągnięcia wszystkich losów. *Nadzieja* lwowska — pominięwszy nawet ważną okoliczność, że jest polska — tem jeszcze gorzej nad podobnymi wydawnictwami zagranicznymi, że redakcja użyla swym abonamentom ochoczo wszystkich, a zawsze autentycznych informacji w sprawach bankowych. a przeto jest bajecznie tania (kosztuje calorocznie we Lwowie 3 k. 60 h.).

Gospodarstwo, przemysł i handel
— **Z kolei.** (Ruch lokalny). Dodatek I. do taryfy dla przewozu osób, pakunków podręcznych, przesyłek ekspresowych i psów. Z ważnością od 1 stycznia 1901 wchodzi w życie dodatek I. do powyżej podanej taryfy (część II), obowiązującej od 1 października 1900. — Dodatek ten zawiera zmianę postanowień, dotyczących osobnych należności pa-

kunkowych za przewóz kufrów z wzorami. — Cena 10 halery.

Po zgonie wieku.
O wieku zgasy bądź błogosławiony! Tyleś nam przyniósł bólów i zawodów, A jednak byłeś ty wiosną narodów I tyś w posadach wstrząsł despotów tronny.

Po tobie pamięć została nam święta Tych chwil promiennych, tej ufności w siebie, Tych gwiazd nadziei na marzenia niebie, Gdy naród starców chciał niewoli pięta.

Błogosławiona bądź przeszłości zgasia! Chociaż w spuściznie nam dałaś lez strugi: Ty budziś w duszy walk „za wolność“ hasła.

Któż wie, co wiek ten nam przyniesie drugi? Nie ma proroków! Milczą usta wieszczów: Czy się „rycerze śpiący“ zbudzą jeszcze?

O wieku, zgasy wieku, bądź przeklety! Tyś dał ludowi bratobójcze noże: Zalało ziemię nieszczęsną krwi morze I ty ją w grzechu wtrąciłeś odmetry.

Tyś zawiść wznicił, rozpalił pochodnie Domowej wojny i śladem Atyli Tam szedłeś, gdzie się zbóż naszych kłosa ekhili I na niewinnych popełniałeś zbrodnie.

O bądź przeklety wieku setki razy!! Ty, co na czystym ojczyzny szalandrze Hańby, sromoty zostawiłeś skazy.

Niech każdy dzisiaj z pamięci wymażę Przeszłość okropną, co nam przypomina „Rękę i krwawy „miecz ślepy“ — Kaina. *Kasel.*

Duchy pokutujące (?).
Przed kilku dniami zamieściliśmy list p. Kornelego Freindorfa, kierownika szkoły ludowej w Czernichowcach, o duchach, mających się pojawiać w Czernichowcach, w domu niejakiego Narolskiego. Onegdaj p. Freindorf nadesłał do jednego z pism porannych drugi list, z którego okazuje się, że owe duchy były prostem szalbiertwem, urządzonem, nie wiadomo dla jakich celów, przez Narolskiego. Drugi list p. Freindorfa opiewa:

„Przez cały tydzień po naszym pobycie w chacie Narolskiego, uczęszczali tam tłumnie ludzie miejscowi i zamieszcowi, modlili się i czynili różne eksperymenty z owym duchem. Niektóre zjawiska miały być według ich opowiadania tak dziwnej natury, że trudno w to było uwierzyć. Najwięcej zaintrygowano mnie to, że zawsze to pukanie i drapanie odbywa się niedaleko chłopca, a nadto i to, że zwykłe chłopiec ów zaczyna silnie kaslać, gdy ten duch ma pukać. Postanowiliśmy więc tę dziwną sprawę ściśle zbadać i udaliśmy się: ja, dwóch duszpasterzy i kilku panów ze Zbaraża do domu Narolskiego.“

Zastaliśmy tam mnóstwo ludzi śpiewających różaniec i inne modlitwy, którym kazaliśmy się usunąć, a sami przy pomocy zwierzchności gminnej czuwamy. Gospodarz Narolski powiada, że tej nocy nie z tego nie będzie, gdyż księżyc jasno świeci, chyba że około 4-tej godziny rano. Postanowiliśmy czekać. Chłopiec ów spi na przypięciu, reszta rodziny na łóżku i obok skrzyń i ciska nastala ogólna. Kazaliśmy okna przysłonić słomą, by ciemniej było, sam zaś trzymam w ręku zaświeconą krytą latarke. Cicho aż do 3-ciej rano. Nareszcie kazaliśmy chłopca położyć na ziemi obok innych śpiących. Syn Narolskiego, który z żoną również w tej chacie mieszka, powiada, że duch już jest i czuje go na swych nogach siedzącego.“

Nareszcie chłopiec zaczyna kaslać i odzywa się pukanie. Jeden z obecnych pyta się, czy żąda modlitwy? — zapukało 3 razy — wszyscy a nawet domowi głośno się modlą. Każemu jednemu trzymać ręce chłopca, a po chwili znów coś puka. Zastępca wójta położył się koło starego Narolskiego i trzyma go również za ręce.

„Po chwili odzywa się pukanie tuż nad głową podwójnego, tak, że ten odskoczył przerażony. Każę owemu duchowi wykonać inne znaki, jednak nie słucha. Poleciliśmy puścić ręce chłopca, tylko pilnować starego i córki jego, leżącą na łóżku. Za chwilę kaszel porwał chłopca i odzywa się pukanie tuż nad jego głową. W tej chwili poinformowany przez nas podwójci przyłożyli cicho dłoń swą do ściany skrzyń w tym miejscu, gdzie się pukanie odezwało. Wkrótce słyszemy kaszel, a dłoń podwójnego chwyciła palec owego chłopca, który nie przeczucując zasadki, zamiast o skrzyń, zapukał o nadstawioną dłoń, zaś ruchy swoje przytłumiał równocześnie kaszlem. Tym sposobem wykryliśmy owego ducha. Ponieważ jednak podczas arestowania owego chłopca, cała rodzina stawiała wielki opór, przeto podejrzaniem jest, że wszyscy mieszkający, z wyjątkiem może syna z synową, są w zmoiwie i w trudnym do zrozumienia zamiarze strachy wywołują. Sledztwo zresztą wykryje tę sprawę.“

„Zaiste, podziwiać należy przebiegłość tych ludzi, jak starego Narolskiego, jego córki, owego chłopca, a może jeszcze innych, którzy z bezprzykładną bezcelnością otoczyli wszystko świętością. Wszak syn jego przyszedł z placem

